

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epitome Instituti Societatis Jesu

Sesti, Curtius

Bruxellis, 1690

Prooemium Quo indicatur Operis Institutum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68440)

PROOEMIUM

Quo indicatur Operis Institutum.

i. **R**eligio SOCIETATIS JESU, constans ex Presbyteris Regularibus, à S. IGNATIO LOYOLA fundata est, & à Sede Apostolica approbata; non solum ut saluti, & perfectioni propriarum animarum cum divina gratia vacaret: sed ut cum eadem impensè in salutem, & perfectionem proximorum incumberet. *a*

2. Nomen Societatis Jesu, quo primùm hic Ordo à Sede Apostolica insignitus est, olim ab aliquibus vocatum in controversiam, Pontificio Statuto, perpetuis temporibus futuris in ea retinendum. *c*

3. Ipsam verò Societatem, quamvis conservatura ac promotura speretur Divina Sapientia ac Bonitas, ex parte verò Socio-

A rum

Societatis Jesu
Institutio.

Finis.

a Paul. III. p. 9. & Jul. III. p. 57 &c. & Ex. c. 1. §. 1. & P. 4. Pro & P. 10. §. 2.

Nomen.

b Paul. III. p. 9. & Jul. III. p. 60. & alijs & Ex. c. 1. §. 1. *c* Greg. XIV. p. 283.

Ejus Constitutionum Necessitas.

3
5
8
9
de
3
5
6
0
3
6
9
-
4
-
5
5
9
-
-
-
-
-

2 PRO O E M I U M.

rum interna charitatis lex, quam Spiritus Sanctus in cordibus solet imprimere, oportuit tamen scriptis legibus dirigi, quibus melius ad suum finem consequendum iuvaretur. *d*

d P. 1.
Proœm.

Harum Epitome conscientia.

4. Quod cum abundè sit præstitum, non modò Pontificiis, & S. Patris Constitutionibus, sed etiam Congregationum Decretis, aliisque permultis Regulis Instructionibusque, quæ pluribus sparsa voluminibus, non servato ferè materiæ ordine, sed potiùs temporis, quo sunt edita, vix lectione assequi, nedum memoria retinere quis valeat: occurrendum huic incommodo censuit Congr. 12. quæ annuens plurium Provinciarum Postulato decrevit; ut Jus Societatis in Epitomen eo, quo par fuerit, ordine redigeretur: *e* ejusque jam confectæ editionem Congregatio tertiadecima imperavit. Jam igitur quibus partibus Societatis Jus constet; & quam earum singulæ auctoritatem obtineant, præmittendum est.

e Cong. 12.
D. 56. §. 1.
& Con. 13.
Act. 11.

Constitutiones Apostolica.

f Paul. III. p. 10.
& Jul. III. p. 62.
& P. 6. c. 1. §. 1. & P. 7. c. 3. §. 1. & P. 10. B.

5. Primum, citra controversiam, ut dignitatis, ita & auctoritatis gradum occupant Apostolicæ Constitutiones; quarum ut summa est in Ecclesia vis, ita multò maximè in Societate, quæ peculiari obsequio inservire, & obedire debet Summo Pontifici. *f*

PROOEMIUM. 3

6. Secundo loco censerī debent Constitutiones S. P. N. IGNATII : quibus comprehendimus non modò decem Constitutionum partes , sed etiam Examen Generale , eorumque Declarationes margini appositas : namque hæc parī esse cum prioribus auctoritatis S. Fundator voluit. g

7. Scripsit igitur ea omnia S. IGNA- TIUS juxta facultatem sibi , ut Præposito Generali , tributam à Summis Pontificibus ; qui approbantes oblatam Formulam , seu Regulam Societatis , particulares præ- terea Constitutiones condi indulserunt. h Sed quia ea facultas non soli Præposito Generali , sed reliquis etiam Sociis conce- debatur ; noluit S. Fundator Constitutio- nes esse ratas , donec à Congregatione Generali confirmarentur ; ut factum est. i Accessit iisdem amplissima confirmatio Pontificum , ex motu proprio , certa- que scientia , & de Apostolicæ potestatis pleni- tudine : quæ confirmatio præterea com- plectitur omnia Statuta , ac Decrèta So- cietatis concernentia ipsius Institutum. l

8. Prædicta Societatis Institutum , Constitutiones , & Decrèta nullus directè vel indirectè impugnare potest sub pœna excommunicationis , aliisque pœnis ipso

Constitutio- nes S. Patris.

g. Proœm. Decl. & P. 6. c. 1. A.

Earum Con- firmatio.

h Paul. III. p. 10. & 16. & 22. & Jul. III. p. 62. & P. 4. c. 10. §. 2. & C. 4. D. 19. & C. 7. D. 76.

i Cong. 1. D. 15. Greg. XIII. p. 220 & Greg. XIV. p. 280 & Paul. V. p. 310.

Pœna contra earum impu- gnatores , & privatos in- terpreses.

PROOEMIUM.

4

m Gre. XIII. p. 238. & Gr. XIV. p. 284. *n* Greg. XIII. p. 238. & Jul III. p. 62. & C. 6. D. 18. facto incurrendis. *m* Districtius etiam inhibetur, ne quis sive extra, sive intra Societatem, nisi de illius Superiorum licentia, præsumat super iisdem facere Declarationes, Glossas, seu eas legere, aliis tradere, apud se retinere. *n*

*Quæ scholia
permissa.*

o Cong. 1. D. 51. & Cong. 2. D. 42.

p Cong. 4. D. 34.

*Et quam vim
habeant.*

q Paul. III. p. 10. & 16. & Jul. III. p. 62. & Cong. 4. D. 19. & C. 7. D. 76.

r Cong. 2. D. 42.

s Cong. 2. D. 57.

9. Et quamquam Scholia quædam aliquibus Constitutionum locis addenda olim censuerit Congregatio Generalis: *o* postmodum consultius visum est non esse facienda: cum multa dubia Constitutionum per Decreta sequentium Congregationum, & Declarationes Præpositorum Generalium, & Regulas emendatas sublata fuissent. *p*

10. Advertendum tamen est Declarationes Constitutionum & Decretorum generalium posse quidem facere Præpositum Generalem auctoritate suâ ordinariâ; sed eas non habere vim Legis universalis, tantumque valere ad praxim bonæ gubernationis: cum Congregationis Generalis, cujus est leges condere, sit etiam eas hoc modo declarare. *q* Scholia verò P. Natalis, quæ manuscripta circumferuntur, ad directionem tantum, sine ulla obligatione, adhibenda sunt; *r* parque iudicium esto de ejusdem Patris Admonitionibus, quæ Provincialibus communicandæ. *s*

PROOEMIUM. §

11. Sed ut Constitutionum S. Fundatoris integritati, & conservacioni maximè caveretur: primò illæ accurato plurium Sessionum examine in Congregatione Generali sunt recognitæ. 1. Secundò probatum est quoddam exemplum earum ex Auctographo Sancti I G N A T I I exscriptum, subscriptione Secretarii & sigillo Societatis munitum; 2. rursusque aliud, quod offerebatur eadem approbatione consignari mandavit Congregatio Generalis. 3. Tertiò quia prædictum Auctographum erat Scriptum Hispano idiomate: versio ejus latina, post diligentem sæpiùsque repetitam collationem cum Auctographo probata est; & statutum, ut pro Communi & Vulgata in tota Societate haberetur. 4. Et quia hæc ipsa postremò probata versio, atque edita, ne discreparet ab Auctographo dicebatur egere nova animadversione, hæc P. Generali commissa est, expendenda postea à Generali Congregatione. 5. Ad Auctographum porrò Hispanum, quod conservandum est, si qua in re P. Generali & Congregationi Generali videatur, pro explicatione vulgatæ Latinæ recurri potest. 6.

12. Quod si contingeret aliquas Constitutiones, ratione temporum, vel alias

A 3

ob

*Constitutionum
auctographum,
& versio au-
thentica.*

1 Cong. 1. à D.
10. usque ad
78.

2 Cong. 1. D.
78.

3 Cong. 5. D.
61.

4 Cong. 1. D. 79
& C. 2. D. 52.
& C. 3. D. 26.
& 34. & C. 4.
D. 8. & 33. &
50. & C. 5. D.
76.

5 Cong. 5. D.
76.

6 C. 3. D. 26.

*Nulla expun-
genda.*

6 PROOEMIUM.

ob causas in praxi non esse; non propterea expungendæ sunt: ut quales à S. Fundatore accepimus, tales inviolatæ ad posteros transmittantur; notandum tamen est aliqua ratione, quod non observandum esse Congregatio iudicaret. *b*

b C. 3. D. 23.

De substantialibus mutandis nec licet agere.

13. Cum autem habeat Societas facultatem non modo Constitutiones novas condendi, ut supra dictum est, sed etiam cassandi jam conditas, & immutandi; & quas immutari contigerit, eo ipso confirmatæ Apostolica Auctoritate censeri debeant: *e* ne hujus facultatis usus aliquando esset immodicus: decretum est, non solum in universum non esse agendum, sed nec particulatim de Constitutionibus substantialibus nostri Instituti mutandis.

e Paul. III. p. 22.

d C. 1. D. 16. & C. 2. D. 6. & Form. Cong. Gen. §. 66. & 68.

d Et si quis, quocumque prætextu, in Congregationibus Provincialibus audeat de hujusmodi rebus verba facere, aut alibi etiam de iisdem quæstionem instituat, serio à suis Superioribus corripatur & corrigatur: *e* quin etiam poena à P. N. statuenda est in eos, qui aliquid proposuerint contra ea, quæ substantialia Instituti sunt: sive cum certum est ea, quæ proponunt, hujusmodi esse; sive cum sint ne talia dubitatur: licet tamen de omnibus declarationem petere. *f* Tunc verò in Congregationibus

e C. 4. D. 26. & Form. Con. Prov §. 44. 45

f C. 1. D. 16. & C. 6. D. 12. & Form. Con. Prov §. 44. & Con. Gen. §. 66. & 68.

PROOEMIUM. 7

nibus Provincialibus res dubia censenda est; quando vel unus Deputatorum affirmaret rem propositam esse de substantialibus Instituti, idque in substantialium favore. *g*

14. Substantialia porrò sunt in primis, quæ in Formula, seu Regula Societatis à Jul. III. confirmata continentur. *h* Deindè ea, sine quibus illa, aut nullo modo, aut vix constare possunt, quorum aliqua enumerantur in Cong. 5. Decr. 58. Neque enim consultum est omnia explicare; cum præsertim Generales Præpositi ea pro tempore ad praxim declarare possint. *i*

15. De aliis verò Constitutionibus non substantialibus tractari quidem posse definitum est; sed sine experimento, & ratione clarissima nihil immutandum, *l* & solum ad plura medietate suffragia in Congregatione Generali. *m* Sed postmodum ut magis obviam iretur aliquibus; mutationem Constitutionum Generali Congregationi facile proponentibus (rem sanè periculi plenam, & quæ viam munit non solum ad contemptum Constitutionum nostrarum, quas ut sanctas à B. P. N. tot lachrymis, & orationibus conditas venerari debemus, sed etiam ad aliam sensim Religionem condendam)

A 4

de-

g Cong. 6. D. 19. §. 3. & C. 7. D. 35. & Form. Cong. Prov. §. 45.

Quanam sint Substantialia Instituti.

h Jul. III. p. 60. & c. *i* C. 5. D. 44. 45. & 58. & C. 7. D. 40. & Form. Cong. Gen. §. 68.

De aliis Constitutionibus quatenus agere liceat in Congregationibus.

l C. 1. D. 16.

m C. 2. D. 7.

8 PROOEMIUM.

decretum est, ut de Constitutionibus immutandis non liceat in Congregatione Generali tractare, nisi ad plura medietate suffragia tractandum statuatur; ipsa verò deliberatio, & Decretum non fiat, nisi ad duas tertias partes: & in abrogatione alicujus veteris Constitutionis, vel novæ institutione, duæ intercessiones permittuntur. At ex Congregationibus Provincialibus nulla post hac quidquam proponat, quo tollendæ, aut immutandæ sint Constitutiones, immo & Decreta Congreg. Generalium: nisi ad duas tertias partes visum fuerit esse proponendum. Tum verò non petatur abrogatio, aut immutatio, sed solum incommoda proponantur ex eis provenientia, petaturque remedium. o

16. Post S. Fundatoris Constitutiones proximum locum tenent Decreta Congregationum Generalium. Immo æquè de utrisque non immutandis cautum est Legibus suprâ citatis. Hic tamen notandum vim obligandi in futurum non inesse Decretis, quæ fiunt ante electionem Præpositi Generalis; nisi post eam peractam à Congregatione confirmata fuerint: p ac propterea in operis decursu, cum citantur Decreta, ea veniunt, quæ Generalis ele-

p C. 1. D. 9. &
C. 6. D. 11. &
For. Con. Gen
§. 68. & 73.

a C. 6. D. 13.
& Form. Con.
Prov. §. 46.

Decreta Congregationum Generalium.

p Paul III. p.
10 & Jul. III.
p. 62. & P. 8. c.
7. & C. 1. D.
115. & C. 2. D.
51. & C. 3. D.
4. & 33. &
For. Con. Gen.
§. 19.

PROOEMIUM. 9

electionem subsecuta sunt. Decretis ad-
jungimus Formulas Congregationum; eo
quod auctoritate Congregationum Gene-
ralium confectæ sint, ut suis locis indica-
bitur.

17. Sequuntur Regulæ paulò minorem
à Decretis auctoritatem nactæ, ut colligi-
tur ex Decr. 76. Con. 7. Eas condere
nullus superiorum, præter Generalem,
potest. 9

Ceterùm cum plurimæ Regulæ, ut
Summarium, aliæque non paucæ tum
communes, tum particulares Officiorum
ex Constitutionibus desumptæ sint, vim
priorem retinent. Supponuntur etiam sæ-
pius in Constitutionibus observandæ Re-
gulæ, seu Ordinationes, quæ accom-
modatæ Personis, ac locis particularibus,
uniformitate tamen, quoad ejus fieri po-
terit in omnibus servata, conscribendæ
sint. r

Ex hujusmodi verò Regulis cum ad
ædificationem suam, & aliorum, eam
partem observare debeant Professi, & co-
adjutores formati, quæ ipsis iudicio Supe-
rioris imponetur; s declaratum est, eos
teneri Regulis communibus Societatis &
locorum, in quibus degunt. t

18. Extant præterea Ordinationes Ge-
ne-

Regulæ.

9 C. 1. D. 133.
& 143. & C.
4. D. 19.

r P. 1. Procem.
Decl. & P. 4. c.
7. §. 2. & C. &
c. 10. §. 6. & P.
6. c. 3. §. 3. &
P. 7. c. 4. §. 11.
& P. 9 c. 6. l.

s P. 6. c. 3. § 3.

t C. 3. D. 21. &
C. 4. D. 21. &
C. 1. D. 133. &
C. 2. D. 57.

*Ordinationes
Prepositorum
Generalium.*

10 PROOEMIUM.

neralium in peculiarem libellum contractæ, jussu Congregationis Generalis, quæ tamen voluit illis eam tantum vim inesse, quam reliquæ Generalium Ordinationes habere consueverunt.

* C. 7. D. 81. nationes habere consueverunt. *

Instructiones. 19. Postremo loco Instructiones collocantur, quæ directionis tantum vim

* C. 7. D. 81. retinent. *

PARS